

7. Galushko V. P. Variativna otsinka effektivnosti virobnitstva naslnnya sonyashniku v umovah nestabilnogo rinku / V. P. Galushko, L. S. Denisenko // Monitoring blrzhovogo rinku. – 2014. – # 3 (22). – S. 261

Рецензент: Янковий О.Г., д.е.н., професор, зав. кафедри економіки підприємства та організації підприємницької діяльності Одеського національного економічного університету

21.03.2018

УДК 330.322

Чурута Іван

ГАЛУЗЕВА І ТЕРИТОРІАЛЬНА СТРУКТУРА ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

У статті автором проаналізовано поточну галузеву та територіальну структуру прямих іноземних інвестицій економіку України. У ході аналізу галузевої структури автором встановлено, що найбільша частка прямих іноземних інвестицій зосереджена у таких видах економічної діяльності як «промисловість» та «фінансова та страхова діяльність». У промисловості найбільша частка прямих іноземних інвестицій зосереджена у таких видах економічної діяльності як «виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів та «металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування». У ході аналізу територіальної структури автором встановлено, що найбільша частка прямих іноземних інвестицій зосереджена в м. Києві. З наведених у статті даних автором зроблено висновок, що поточна галузева і територіальна структура прямих іноземних інвестицій в економіку України є недостатньо збалансованою у зв'язку з нерівномірним економічним розвитком її регіонів, тому постає необхідність у проведенні заходів з усунення зазначених диспропорцій.

Ключові слова: інвестиції, прямі іноземні інвестиції, галузева структура інвестицій, територіальна структура інвестицій, інвестиційні ресурси, інвестиційний процес.

Чурута Іван

ОТРАСЛЕВАЯ И ТЕРРИТОРИАЛЬНАЯ СТРУКТУРА ПРЯМЫХ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ В ЭКОНОМИКУ УКРАИНЫ

В статье автором проанализировано текущую отраслевую и территориальную структуру прямых иностранных инвестиций экономику Украины. В ходе анализа отраслевой структуры автором установлено, что наибольшая часть прямых иностранных инвестиций сосредоточена в таких видах экономической деятельности как «промышленность» и «финансовая и страховая деятельность». В промышленности наибольшая часть прямых иностранных инвестиций сосредоточена в таких видах экономической деятельности как «производство пищевых продуктов, напитков и табачных изделий и «металлургическое производство, производство готовых металлических изделий, кроме машин и оборудования». В ходе анализа территориальной структуры автором установлено, что наибольшая доля прямых иностранных инвестиций сосредоточена в г. Киеве. Из приведенных в статье данных автором сделан вывод, что текущая отраслевая и территориальная структура прямых иностранных инвестиций в экономику Украины недостаточно сбалансированная в связи с неравномерным экономическим развитием ее регионов, поэтому возникает необходимость в проведении мероприятий по устранению указанных диспропорций.

Ключевые слова: инвестиции, прямые иностранные инвестиции, отраслевая структура инвестиций, территориальная структура инвестиций, инвестиционные ресурсы, инвестиционный процесс.

SECTORAL AND TERRITORIAL STRUCTURE OF THE FOREIGN DIRECT INVESTMENTS IN THE ECONOMY OF UKRAINE

In the article the current sectoral and territorial structure of foreign direct investments in the economy of Ukraine are analyzed by the author. During the analysis of the sectoral structure the author established that the largest part of foreign direct investments is concentrated in such types of economic activities as «industry» and «financial and insurance activity». The largest part of foreign direct investments in industry is concentrated in such types of economic activities as «food, beverage and tobacco products» and «metallurgy, production of completed metal products, except cars and equipment». During the analysis of the territorial structure the author established that the largest part of foreign direct investments is concentrated in Kyiv. From the presented in the article data the author concludes that the current sectoral and territorial structure of foreign direct investments into the economy of Ukraine are not sufficiently balanced due to the uneven economic development of its regions, therefore, it is necessary to take measures to eliminate these disproportions.

Key words: investments, foreign direct investments, sectoral structure of investments, territorial structure of investments, investment resources, investment process.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку світової економіки кожна країна ставить собі за мету забезпечувати збалансований економічний розвиток та ефективне функціонування власної економіки. Однак це неможливо без залучення інвестицій, оскільки вони відіграють одну з найважливіших ролей в економіці кожної країни, виступаючи у свою чергу основою розвитку підприємств, окремих галузей та її економіки в цілому. Поточна структура економіки України є недостатньо збалансованою, що простежується, зокрема, у нерівномірному економічному розвитку регіонів та структурі експорту, який характеризується високою часткою сировинної продукції і низькою часткою високотехнологічної продукції. Дані проблеми ускладнюються недостатнім рівнем світової конкурентоспроможності вітчизняної продукції, а також

несприятливим інвестиційним кліматом України. Тому у контексті покращення позицій економіки України у світовій економіці Україна потребує не лише залучення значної кількості іноземних інвестиційних ресурсів, а і їх ефективного розподілу та використання. У зв'язку з цим постає необхідність у дослідженні галузевої та територіальної структури прямих іноземних інвестицій в економіку України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у дослідження проблематики структури прямих іноземних інвестицій в економіку України присвячені наукові праці таких вітчизняних і зарубіжних учених як Л. Петкова, В. Проскурін, В.Г. Федоренко, В.Б. Захожай, В.Г. Чувардинський, В.М. Бондар, Н.Ю. Брюховецька, В.Ф. Максимов, Є.А. Лернер, Т.Ю. Рибаченко, О.Є. Фаборовський, О.І. Рогач, А. Шастітко, С. Плаксін, Є. Яковлева та інші.

Невирішені раніше частини загальної проблеми. З плином часу у сучасній світовій економіці і в економічному розвитку України відбуваються зміни, тому напрацювання зазначених науковців поступово втрачають свою актуальність, у зв'язку з чим постає необхідність у проведенні нових досліджень.

Постановка завдання. Метою статті є здійснення аналізу галузевої та територіальної структури прямих іноземних інвестицій в економіку України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Станом на 31.12.2017 року країнами світу в економіку України було спрямовано 39,14 млрд. дол. США прямих іноземних інвестицій, що на 4,3% більше за минулорічний показник (37,51 млрд. дол. США). Проаналізуємо частку прямих іноземних інвестицій в економіку України за видами економічної діяльності, найбільші з яких відображені в таблиці 1.

З даних таблиці 1 можна зробити висновок, що найбільша частка прямих іноземних інвестицій в економіку України станом на 31.12.2017 року зосереджена у промисловості. Туди було інвестовано 10,69 млрд. дол. США, що становить 27,3% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій в економіку України. Друге місце посідає фінансова та страхова діяльність, куди було спрямовано 10,21 млрд. дол. США, що становить 26,1% від загального обсягу інвестицій.

Таблиця 1

Прямі іноземні інвестиції в економіку України за видами економічної діяльності (складено автором на основі [1])

Види економічної діяльності	Обсяги ПІІ, млн. дол. США					
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Промисловість	18031,1	17681,4	12419,4	9893,6	9667,6	10685,6
Будівництво	1408,5	1580,0	1301,9	1104,1	1043,3	1052,1
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	6070,6	6807,8	6037,6	5247,4	5106,5	5140,8
Інформація та телекомунікації	1840,4	1894,7	1646,2	2089,4	2075,7	2163,6
Фінансова та страхова діяльність	13094,9	12261,4	8790,3	8382,0	9910,7	10213,3
Операції з нерухомим майном	3878,3	4768,3	3979,4	3882,1	3764,4	3790,6
Професійна, наукова та технічна діяльність	2831,0	4006,8	2634,5	2222,6	2253,5	2303,6
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	1760,4	1686,9	1340,2	1222,7	1507,3	1486,3
Інше	2790,1	3016,7	2575,9	2110,6	2184,6	2308,1
Усього	51705,3	53704,0	40725,4	36154,5	37513,6	39144,0

Замикає трійку лідерів оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів, куди було спрямовано 5,14 млрд. дол. США, що становить 13,1% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій в економіку України. Усього у 3 вищевказані лідируючі види економічної діяльності станом на 31.12.2017 року було спрямовано приблизно 26 млрд. дол. США прямих іноземних інвестицій, що складає 66,4% від їх загального обсягу. Іншими галузями, що посідають вагомі місця, є такі: операції з нерухомим майном (3,79 млрд. дол. США, 9,7% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій), інформація та телекомунікації (2,16 млрд. дол.

США, 5,5% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій), професійна, наукова та технічна діяльність (2,3 млрд. дол. США, 5,9% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій), діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування (1,49 млрд. дол. США, 3,8% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій) та будівництво (1,05 млрд. дол. США, 2,7% від загального обсягу інвестицій). На 8 вищевказаних видів економічної діяльності припадає 36,84 млрд. дол. США, що становить 94,1% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій. Відповідно на інші види економічної діяльності припадає 2,2 млрд. дол. США, що становить 5,6% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій.

Проаналізуємо темпи приросту обсягу та частки прямих іноземних інвестицій в Україну за видами економічної діяльності, відповідні дані відображені у таблиці 2.

Таблиця 2

Частки та приріст прямих іноземних інвестицій в економіку України за видами економічної діяльності
(складено автором на основі [1])

Види економічної діяльності	Частка ВЕД у розподілі ПІІ у 2012 році у %	Частка ВЕД у розподілі ПІІ у 2017 році у %	Приріст ПІІ у ВЕД у 2017 році відносно 2012 року у %	Приріст ПІІ у ВЕД у 2017 році відносно 2016 року у %
1	2	3	4	5
Промисловість	34,9	27,3	-40,7	+10,5
Будівництво	2,7	2,7	-25,3	+0,8
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	11,7	13,1	-15,3	+0,7
Інформація та телекомунікації	3,6	5,5	+17,6	+4,2
Фінансова та страхова діяльність	25,3	26,1	-22,0	+3,1
Операції з нерухомим майном	7,5	9,7	-2,3	+0,7

Продовж. табл. 2

1	2	3	4	5
Професійна, наукова та технічна діяльність	5,5	5,9	-18,6	+2,2
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	3,4	3,8	-15,6	-1,4
Інше	5,4	5,9	-17,3	+5,7

Виходячи з таблиці 2 можна констатувати, що протягом 2017 року майже за усіма видами економічної діяльності відбулося зростання обсягів прямих іноземних інвестицій, найбільший з яких було зафіксовано у промисловості (+10,5%). Єдиний і найбільший спад було зафіксовано в інвестуванні діяльності у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування (-1,4%). У інвестуванні інших видів економічної діяльності середнє зростання склало +5,7%. Основною причиною цього, на думку автора, є зростання обсягів прямих іноземних інвестицій в Україну у 2017 році у порівнянні з минулим роком (+4,3%).

Проаналізуємо приріст прямих іноземних інвестицій в Україну за видами економічної діяльності у 2017 році відносно 2012 року. З таблиці 2 можна зробити висновок, що майже за усіма видами економічної діяльності протягом досліджуваного періоду спостерігалось спадання обсягів прямих іноземних інвестицій. Найбільшого спаду зазнало інвестування у промисловість (-40,7%). Єдине зростання було зафіксовано у інвестуванні інформації та телекомунікацій (+17,6%). У інвестуванні інших видів економічної діяльності середній спад склав 17,3%. Основною причиною цього, на думку автора, є спадання обсягів прямих іноземних інвестицій в економіку України у 2017 році у порівнянні з 2012 роком (-24,3%).

Проаналізуємо зміну часток прямих іноземних інвестицій в Україну за видами економічної діяльності у 2017 році у порівнянні з 2012 роком. З таблиці 2 робимо висновок, що загальні частки більшості видів економічної діяльності демонструють незначні зростання. Єдиний і найбільший спад відбувся у частці промисловості

(-7,6%), що, на думку автора, викликано наявністю значної кількості промислових об'єктів у зоні проведення антитерористичної операції.

У зв'язку з лідируючими позиціями промисловості в залученні прямих іноземних інвестицій в економіку України більш детального розгляду потребують обсяги та динаміка її складових. Відповідні дані відображені у таблиці 3.

Таблиця 3

Прямі іноземні інвестиції в економіку України за видами промисловості (складено автором на основі [1])

Види промисловості	Обсяги ПІІ, млн. дол. США					
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
добувна промисловість і розроблення кар'єрів	4510,8	5004,4	3126,2	1868,7	1521,3	1760,4
переробна промисловість, в тому числі:	12899,3	12004,6	8797,6	7531,9	7523,9	8077,7
виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	3040,6	3228,0	2706,4	2419,0	2530,5	2785,1
виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	1381,7	1484,3	1179,2	1079,8	967,0	1011,3
металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	5175,3	3354,6	2181,3	1533,1	1560,8	1645,6
Усього по промисловості	18031,1	17681,4	12419,4	9893,6	9667,6	10685,6

З таблиці 3 можна зробити висновок, що станом на 31.12.2017 року у промисловість України було інвестовано 10,69 млрд. дол. США, що становить 27,3% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій. З них 8,08 млрд. дол. США (75,6% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій у промисловість) припадає на переробну промисловість та 1,76 млрд. дол. США (16,5% від загального підсумку прямих іноземних інвестицій у промисловість) припадає на добувну

промисловість та розроблення кар'єрів. Серед галузей переробної промисловості найбільше станом на 31.12.2017 року було інвестовано у виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів – 2,79 млрд. дол. США, що становить 26,1% від обсягу прямих іноземних інвестицій у промисловість. Другу позицію посідає металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування, куди було інвестовано 1,65 млрд. дол. США, що становить приблизно 18,3% від обсягу прямих іноземних інвестицій у промисловість. Замикає трійку лідерів виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції з показником у 1,01 млрд. дол. США, що становить приблизно 9,5% від обсягу прямих іноземних інвестицій у промисловість. Усього на 3 вищевказані галузі припадає 5,45 млрд. дол. США, що становить 51% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій у промисловість.

Проаналізуємо темпи приросту обсягу та частки прямих іноземних інвестицій в Україну за видами промисловості. Виходячи з таблиці 4 можна констатувати, що протягом 2017 року в інвестуванні усіх галузей промисловості відбулися зростання. Найбільше зростання у порівнянні з попереднім роком показали обсяги прямих іноземних інвестицій у добувну промисловість і розробку кар'єрів (+15,7%), найменше зростання продемонструвало інвестування у виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції (+4,6%). Основною причиною цього, на думку автора, є зростання обсягу прямих іноземних інвестицій у промисловість, що у свою чергу викликано зростанням обсягу прямих іноземних інвестицій в економіку України протягом досліджуваного періоду.

Стосовно обсягів прямих іноземних інвестицій по галузях промисловості у 2017 році у порівнянні з 2012 роком з таблиці 4 можна констатувати значні спади, найбільші з яких відбулися у інвестуванні металургійного виробництва, виробництва готових металевих виробів, крім машин та устаткування (-68,2%) та добувної промисловості і розробки кар'єрів (-61%). Основними причинами цього, на думку автора, є загальний спад обсягів прямих іноземних інвестицій в економіку України, а також розташування значної кількості промислових об'єктів у зоні проведення антитерористичної операції.

Проаналізуємо динаміку часток прямих іноземних інвестицій за видами промисловості, відповідні дані відображені у таблиці 4.

Таблиця 4

Частки та приріст прямих іноземних інвестицій в економіку України за видами промисловості
(складено автором на основі [1])

Види промисловості	Частка ВЕД у розподілі ПІІ в промисловості у 2012 році у %	Частка ВЕД у розподілі ПІІ в промисловості у 2017 році у %	Приріст ПІІ у ВЕД у 2017 році відносно 2012 року у %	Приріст ПІІ у ВЕД у 2017 році відносно 2016 року у %
добувна промисловість і розроблення кар'єрів	25,0	16,5	-61,0	+15,7
переробна промисловість, в тому числі:	71,5	75,6	-37,4	+7,4
виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	16,9	26,1	-8,4	+10,1
виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	7,7	9,5	-26,8	+4,6
металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	28,7	15,4	-68,2	+5,4

З таблиці 4 можна зробити висновок, що найбільше зростання частки продемонстровано у інвестуванні виробництва харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів (+9,2%), найбільші спадання часток було зафіксовано у інвестуванні металургійного виробництва, виробництва готових виробів, крім машин і устаткування (-13,3%) та добувної промисловості і розроблення кар'єрів (-8,5%). Основною причиною цього, на думку автора, є розташування значної кількості промислових об'єктів у зоні проведення антитерористичної операції.

Перейдемо до наступної характеристики прямих іноземних інвестицій з країн світу в економіку України – їх територіальної структури. Розподіл прямих іноземних інвестицій серед 5 регіонів-лідерів та 3 регіонів-аутсайдерів України подано у таблиці 5.

Таблиця 5

Розподіл прямих іноземних інвестицій в економіку України за регіонами (складено автором на основі [1])

Регіон/рік	Обсяги ПІІ серед регіонів України, млн. дол. США					
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
м. Київ	23998,6	25825,6	20105,5	19296,0	22425,1	23103,4
Дніпропетровська обл.	9880,1	8913,0	5775,8	4009,9	3491,1	3815,5
Київська обл.	1798,2	1951,5	1750,3	1593,4	1516,8	1565,1
Одеська обл.	1629,1	1671,7	1430,4	1330,1	1330,4	1363,2
Донецька обл.	3566,7	3791,1	2322,0	1748,0	1249,6	1216,0
Усього по 5 регіонах	40872,7	42152,9	31384,0	27977,4	30013,0	31063,2
Кіровоградська обл.	90,9	147,1	70,6	52,5	58,9	68,3
Чернівецька обл.	64,2	80,2	68,6	59,1	57,1	57,7
Тернопільська обл.	63,9	68,9	55,8	49,2	48,2	45,0
Усього по Україні	51705,3	53704,0	40725,4	36154,5	37513,6	39144,0

Проаналізувавши дані таблиці 5, можна зробити наступні висновки. Найбільшими регіонами-акцепторами прямих іноземних інвестицій станом на 31.12.2017 року є м. Київ, Дніпропетровська, Київська, Одеська та Донецька області. У ці регіони було інвестовано 31,06 млрд. дол. США, що становить 79,4% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій в Україну. Беззаперечним лідером серед регіонів-акцепторів прямих іноземних інвестицій станом на 31.12.2017 року є м. Київ, куди було спрямовано 23,1 млрд. дол. США, що становить 59% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій в Україну. Цей показник, на думку автора, свідчить про те, що інвестування в основному здійснюється у компанії, які лише

формально зареєстровані в м. Києві, а фактично мають наявні виробничі потужності по всій Україні. Помітно серед регіонів-акцепторів прямих іноземних інвестицій виділяється Дніпропетровська обл., в яку було інвестовано майже 3,8 млрд. дол. США, що становить 9,7% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій в Україну. На погляд автора, причиною цього є те, що у Дніпропетровській обл. розташований значний відсоток виробничих потужностей України, насамперед у добувній та металургійній промисловості, які приваблюють прямі іноземні інвестиції.

Згідно з таблицею 5 найбільшими аутсайдерами серед регіонів-акцепторів прямих іноземних інвестицій станом на 31.12.2017 року є Тернопільська, Чернівецька та Кіровоградська області, в які було інвестовано 45 млн. дол. США, 57,7 млн. дол. США та 68,3 млн. дол. США, що у сукупності становить лише приблизно 0,4% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій. Отже, можна зробити висновок, що розподіл прямих іноземних інвестицій серед регіонів України є нерівномірним. Основною причиною цього, на думку автора, є нерівномірність в економічному розвитку регіонів України.

Проаналізуємо темпи приросту обсягів та частки прямих іноземних інвестицій в регіонах України. Відповідні дані по 5 лідируючих за обсягами прямих іноземних інвестицій регіонах відображені у таблиці 6.

З таблиці 6 можна зробити висновок, що протягом 2017 року 4 регіони продемонстрували зростання обсягів прямих іноземних інвестицій, найбільший з яких було зафіксовано у Дніпропетровській області (+9,3%). Єдиний спад серед 5 досліджуваних регіонів за досліджуваним показником у 2017 році було зафіксовано у Донецькій області (-2,7%). Середнє значення зростання обсягу прямих іноземних інвестицій по 5 лідируючих регіонах у 2017 році складає +7,7%, по інших регіонах – 3,5%. Основною причиною цього, на думку автора, є зростання обсягів прямих іноземних інвестицій у 2017 році в Україну у порівнянні з минулим роком (+4,3%).

Проаналізуємо приріст прямих іноземних інвестицій у регіони України у 2017 році відносно 2012 року. Виходячи з таблиці 6 можна констатувати, що по усіх лідируючих регіонах України протягом досліджуваного періоду спостерігалось спадання обсягів прямих іноземних інвестицій в середньому на -25,4%. Найбільші спади продемонстрували Донецька обл. (-65,9%) та Дніпропетровська

область (-61,4%). По інших регіонах середнє значення спаду склало - 24%. Основною причиною цього, на думку автора, є спадання обсягів прямих іноземних інвестицій в Україну у 2017 році у порівнянні з 2012 роком (-24,3%).

Таблиця 6

Темпи приросту обсягів та частки прямих іноземних інвестицій серед 5 найбільших регіонів-акцепторів України (складено автором на основі [1])

Регіон	Частка регіону у розподілі ПІІ у 2012 році у %	Частка регіону у розподілі ПІІ у 2017 році у %	Приріст ПІІ у 2017 році відносно 2010 року у %	Приріст ПІІ у 2017 році відносно 2016 року у %
м. Київ	46,4	59,0	-3,7	+3,0
Дніпропетровська обл.	19,1	9,7	-61,4	+9,3
Київська обл.	3,5	4,0	-13,0	+3,2
Одеська обл.	3,2	3,5	-16,3	+2,5
Донецька обл.	6,9	3,1	-65,9	-2,7
Усього по 5 регіонах	79,0	79,4	-25,4	+7,7
Інші регіони	21,0	20,6	-24,0	+3,5

Проаналізуємо зміну часток прямих іноземних інвестицій у лідируючі регіони України у 2017 році у порівнянні з 2012 роком. З таблиці 6 робимо висновок, що найбільше зростання продемонструвала частка Київської області (+12,6%), а найбільший спад продемонструвала частка Дніпропетровської обл. (-9,4%). Частки лідируючих та інших регіонів України знаходяться приблизно на одному рівні і не зазнали кардинальних змін.

Висновки. Одними із найважливіших макроекономічних показників функціонування економіки будь-якої країни світу є обсяг прямих іноземних інвестицій в її економіку, а також їх галузева і територіальна структура. Станом на 31.12.2017 року країнами світу в економіку України було спрямовано 39,14 млрд. дол. США прямих

іноземних інвестицій. Найбільша частка прямих іноземних інвестицій в економіку України станом на 31.12.2017 року зосереджена у промисловості. Туди було інвестовано 10,69 млрд. дол. США, що становить 27,3% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій в економіку України. Друге місце посідає фінансова та страхова діяльність, куди було спрямовано 10,21 млрд. дол. США, що становить 26,1% від загального обсягу інвестицій. Серед галузей промисловості найбільше станом на 31.12.2017 року було інвестовано у виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів – 2,79 млрд. дол. США, що становить 26,1% від обсягу прямих іноземних інвестицій у промисловість. Другу позицію посідає металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування, куди було інвестовано 1,65 млрд. дол. США, що становить приблизно 18,3% від обсягу прямих іноземних інвестицій у промисловість. Найбільшими регіонами-акцепторами прямих іноземних інвестицій станом на 31.12.2017 року є м. Київ, Дніпропетровська, Київська, Одеська та Донецька області. Беззаперечним лідером серед регіонів-акцепторів прямих іноземних інвестицій станом на 31.12.2017 року є м. Київ, куди було спрямовано 23,1 млрд. дол. США, що становить 59% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій в Україну. На основі вищесказаного можна зробити висновок, що галузева і територіальна структура прямих іноземних інвестицій в економіку України є незбалансованою. Ідентичні тенденції також простежуються щодо економічного розвитку регіонів України, у зв'язку з чим постає необхідність у проведенні заходів з усунення диспропорцій у економічному розвитку регіонів України шляхом збалансування галузевої і територіальної структури прямих іноземних інвестицій в економіку України.

Перспективи подальших досліджень. Збалансована галузева і територіальна структура прямих іноземних інвестицій в економіку України за умови їх залучення у необхідному обсязі є одним із найважливіших кроків до збалансованого і ефективного функціонування та розвитку вітчизняної економіки. Тому проблема галузевої та територіальної структури прямих іноземних інвестицій в економіку України завжди буде залишатися актуальною і потребувати нових досліджень у зв'язку з постійними змінами економічної ситуації.

Література

1. Прямі інвестиції (акціонерний капітал) в економіці України/з України: за країнами світу; країнами ЄС; видами економічної діяльності; по регіонах (2010-2017) [Електронний ресурс] // Державна служба статистики України – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2017/zd/inv_zd/pi_ak_ks_reg/pi_ak_ks_reg_u.zip.

1. Priami investytsii (aktsionernyi kapital) v ekonomitsi Ukrainy/z Ukrainy: za krainamy svitu; krainamy YeS; vydamy ekonomichnoi diialnosti; po rehionakh (2010-2017) [Elektronnyi resurs] // Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy – Rezhym dostupu: www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2017/zd/inv_zd/pi_ak_ks_reg/pi_ak_ks_reg_u.zip.

Рецензент: Лісовий А.В. д.е.н., професор, зав. каф. аудиту та економічного аналізу Університету державної фіскальної служби України

19.04.2018

УДК 331.446

Яковенко Олена

УПРАВЛІНСЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ КЕРІВНИКА ВНЗ: АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ

Дана стаття присвячена визначенню вимог до сучасних керівників навчальних закладів, зокрема через визначення системи їх управлінської компетентності. Наголошено, що керівник освітнього закладу повинен володіти навичками нового мислення, пов'язаного з проникненням менеджменту в управлінську діяльність керівників закладів освіти. Акцентовано увагу на тому, що першочергове значення має формування корпоративної культури навчального